

Argumentarea necesității
cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de facilitare de credit
dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare nr. CMD 1023 01 E
„Programul pentru tranziția energetică verde”

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale

În cadrul cooperării dintre Guvernul Republicii Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare (AFD), formalizată prin Memorandumul de Înțelegere semnat la 23 iunie 2023, este implementat un Program de finanțare bazată pe politici (Policy Based Lending – PBL) destinat susținerii reformelor din sectorul energetic. Programul urmărește accelerarea tranziției verzi a Republicii Moldova prin consolidarea securității energetice, promovarea eficienței energetice și a surselor regenerabile de energie, dezvoltarea infrastructurii energetice, protecția consumatorilor vulnerabili și integrarea obiectivelor de mediu și climă, în conformitate cu acquis-ul Uniunii Europene și al Comunității Energetice.

Programul este implementat în perioada 2023–2028 prin șase faze succesive de finanțare, fiecare bazată pe o matrice anuală de politici derivată din Foaia de parcurs anexată la Memorandum.

Prin prezentul Acord de facilitare de credit, se propune inițierea celei de-a 4-a faze a Programului, care vizează consolidarea și finalizarea reformelor asumate în domeniul energiei și al mediului, în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru tranziția energetică durabilă și asigurării condițiilor necesare pentru debursarea finanțării din partea AFD.

Acordul de facilitare de credit care urmează a fi încheiat cu Agenția Franceză pentru Dezvoltare constituie un contract bilateral, interstatal.

Acordul în cauză este constituit din 18 articole și 14 anexe, care conțin clauze privind condițiile financiare ale împrumutului, administrarea facilității, angajamentele care și le asumă părțile contractante etc.

2. Informații privind conținutul contractului

Scopul Acordului de facilitare de credit este finanțarea necesităților bugetului de stat, contribuind în același timp la promovarea reformelor în sectorul energetic al Republicii Moldova. Aceste reforme vor consolida securitatea energetică și vor avansa procesul de convergență cu standardele Uniunii Europene. Intervențiile vizate au ca obiectiv facilitarea tranziției către un sistem energetic mai durabil și mai ecologic, prin modernizarea infrastructurii, îmbunătățirea eficienței energetice, dezvoltarea surselor de energie regenerabilă, protejarea consumatorilor și promovarea politicilor de mediu și combatere a schimbărilor climatice.

Implementarea angajamentelor din Matricea de politici este în responsabilitatea comună a Ministerului Energiei, Ministerului Mediului, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și a Centrului Național pentru Energie Durabilă. Măsurile de reformă a politicilor care urmează a fi puse în aplicare pe parcursul Programului sunt axate asupra implementării și aplicării agendei de reformă privind tranziția verde în domeniul energetic, sprijinirea eforturilor de aliniere a Republicii Moldova la acquis-ul european, crearea unui cadru de reglementare care să ofere stimulente pentru investiții suplimentare în domeniul schimbărilor climatice și al protecției mediului, precum și consolidarea capacității de producție a energiei regenerabile și consolidarea securității aprovizionării.

Amendarea Acordului de facilitare de credit vizat va putea fi efectuată doar cu acordul expres, în scris, al ambelor părți, iar intrarea în vigoare a oricărui amendament va urma aceeași

procedură aplicabilă intrării în vigoare a Acordului. Termenul limită de debursare este de maximum 12 luni de la data semnării acestuia.

Acordul respectiv urmează a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova.

B. Analiza de impact

1. Aspectul politic, cultural și social: Proiectul Acordului de facilitare de credit nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. Totodată, acesta va spori relațiile cu partenerii francezi, ceea ce este un beneficiu la nivel internațional.

2. Aspectul economic și de mediu: Proiectul Acordului de facilitare de credit nu conține prevederi care ar avea repercusiuni negative asupra economiei sau mediului Republicii Moldova. Dimpotrivă, acesta va sprijini tranziția Republicii Moldova către o economie verde, prin finanțarea reformelor în sectorul energetic și de mediu.

3. Aspectul normativ: Proiectul Acordului de facilitare de credit în cauză este compatibil cu instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Cartei ONU, legislației Uniunii Europene. Încheierea acestuia implică adoptarea unor legi noi sau modificarea legislației în vigoare în conformitate cu condiționalitățile de politici stipulate în proiectul Acordului de facilitare de credit invocat. În vederea implementării prevederilor Acordului de facilitare de credit, Republica Moldova urmează să realizeze un șir de măsuri de reformă a politicilor, printre care: instituirea unui sistem operațional de certificare energetică a clădirilor, implementarea sistemului de monitorizare, raportare, verificare și acreditare aliniat cerințelor Uniunii Europene, introducerea în legislația națională a permiselor de emisii de gaze cu efect de seră, dezvoltarea cadrului legal pentru utilizarea tehnologiilor de stocare a energiei în baterii și pentru facturarea consumului efectiv în sistemele centralizate de alimentare cu energie termică. De asemenea, sunt prevăzute modificări ale cadrului de reglementare privind furnizarea serviciilor energetice, aprobarea metodologiilor privind etichetarea bugetară climatică și limitarea producției de energie electrică din surse regenerabile, continuarea transpunerii legislației europene în domeniul răspunderii pentru daunele aduse mediului și aderarea ANRE la Asociația Organismelor Emitente (AIB), în vederea facilitării integrării pieței naționale de energie în spațiul energetic european.

4. Aspectul instituțional și organizatoric: În vederea realizării prevederilor prezentului Acord, nu va fi necesară întreprinderea unor măsuri suplimentare privind înființarea unor instituții noi sau reorganizarea celor existente. Ministerele și instituțiile responsabile de realizarea acțiunilor prevăzute în Matricea de politici prezentată în Anexa 3B vor raporta Agenției Franceze pentru Dezvoltare informațiile necesare, în conformitate cu prevederile Acordului de facilitare de credit.

5. Aspectul financiar: Proiectul Acordului de facilitare de credit care urmează a fi încheiat cu Agenția Franceză pentru Dezvoltare prevede contractarea unui împrumut în sumă de 75,0 mil. euro. Maturitatea împrumutului este de 12 ani, inclusiv perioada de grație de 3 ani. Rambursarea împrumutului urmează a fi efectuată semi-annual în 18 tranșe egale. Rata dobânzii va fi selectată la momentul debursării între rata fixă a dobânzii sau rata flotantă (Euribor 6m+marja de 1,25 p.p.). Este de menționat că la data de 19 iunie 2026, rata de referință Euribor 6m a înregistrat valoarea de 2,622%. Comisionul de angajament constituie 0,5% calculat din suma nedebursată începând cu data care survine la 180 de zile calendaristice de la data semnării Acordului. Comisionul unic constituie 0,5%, calculat din suma totală a împrumutului și se va achita în termen de cel mult 30 de zile de la data intrării în efectivitate a Acordului de facilitare de credit.

Împrumutul urmează a fi debursat într-o singură tranșă.

Cheltuielile de deservire a împrumutului dat urmează a fi efectuate din bugetul de stat.

Resursele financiare din împrumutul respectiv vor fi utilizate pentru finanțarea necesităților bugetului de stat.

6. Aspectul temporar. Acordul de facilitare de credit va intra în vigoare la data la care Ministerul Justiției al Republicii Moldova va emite opinia legală și rămâne în vigoare și produce efecte atât timp cât există orice sumă restantă în temeiul prezentului Acord. Toate obligațiile menționate în Clauza 15.9 (Confidențialitate – Dezvăluirea informațiilor) rămân în vigoare pentru o perioadă de cinci ani de la ultima Dată de plată. Totodată, ținând cont de faptul că Programul respectiv reprezintă una dintre prioritățile Guvernului în vederea eficientizării tranziției la energie verde, negocierea Acordului de facilitare urmează să aibă loc în perioada imediat următoare, astfel că Hotărârea Guvernului cu privire la inițierea negocierilor urmează să intre în vigoare la data publicării acesteia în Monitorul Oficial.

C. Mandatul pentru negocieri (la solicitarea împuternicirilor pentru negocieri):

În vederea negocierii proiectului Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare Nr. CMD 1023 01 E, va fi împuternicită delegația oficială în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova.

Conducătorul delegației oficiale va fi dl Ion Gumene, Secretar de stat al Ministerului Finanțelor, care va fi desemnat să semneze toate actele aferente procesului de negociere. Din delegația oficială a Republicii Moldova vor face parte reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Cancelariei de Stat, Ministerului Mediului și Ministerului Energiei.

D. Procedura negocierilor:

Inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare nr. CMD 1023 01 E este propusă de Ministerul Finanțelor, în vederea finanțării necesităților bugetului de stat pentru anul 2026.

La momentul de față, în vederea susținerii bugetului de stat, au fost semnate alte șase Acorduri de facilitare de credit între Republica Moldova și Agenția Franceză pentru Dezvoltare, în sumă totală de 205,0 mil. euro.

Negocierile Acordului vor fi purtate de către delegația oficială de negociatori condusă de dl Ion Gumene, Secretar de stat al Ministerului Finanțelor.

Negocierile vor avea loc în limba engleză, la începutul lunii iulie curent.

Acordul de facilitare de credit invocat mai sus este preconizat să fie semnat până la finele lunii august, curent, de către ministrul finanțelor, dl Andrian Gavriliță. Acesta va intra în vigoare la data la care Ministerul Justiției al Republicii Moldova va emite opinia legală.

Secretar de Stat

Ion GUMENE